

*Ігор СТЕПАНОВ,
методист НМЦ ПТО
у Дніпропетровській області*

Про використання можливостей навчально-практичних центрів у впровадженні елементів дуальної форми освіти та формуванні сучасних компетентностей при підготовці та перепідготовці фахівців з професії «Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва»

В Україні в системі професійної (професійно-технічної) освіти діє 7 навчально-практичних центрів для підготовки та перепідготовки робітників за професією «Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва». Один з таких центрів здійснює діяльність в Дніпропетровській області на базі Ордену «Знак Пошани» Вищого професійного училища №75, що розташоване с. Олександрівка Покровський району Дніпропетровської області.

Навчально-практичний центр за професією «Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва» був створений у липні 2017 року згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 04 листопада 2015 року № 1335 «Про затвердження Переліку професійно-технічних навчальних закладів, на базі яких будуть створені навчально-практичні центри» для підготовки робітників за професією «Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва».

У 2018 році училище отримало ліцензію на розширення провадження освітньої діяльності у сфері професійної (професійно-технічної освіти) за наступними професіями: «Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва категорія «Н»; «Водій автотранспортних засобів категорія «D»; «Водій автотранспортних засобів категорія «СЕ».

З грудня 2017 року по лютий 2020 року відбулося:

- стажування 80 педагогічних працівників закладів П(ПТ)О Дніпропетровської, Донецької, Миколаївської, Херсонської областей;
- навчання 145 працівників підприємств, організацій;
- перепідготовку за направленням Державної служби зайнятості 21 кваліфікованих робітників.

Крім того, щороку на базі навчального господарства з використанням техніки НПЦ проходить первинна професійна підготовка 120 кваліфікованих робітників за професією «Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва».

З точки зору можливості впровадження елементів дуальної освіти при підготовці та перепідготовці фахівців з професії «Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва», важливою є співпраця НПЦ ВПУ №75 з агропромисловими підприємствами та організаціями у напрямку підвищення кваліфікації фахівців підприємств, організацій, установ, впровадження у навчальний процес новітніх виробничих технологій із застосуванням

сучасного обладнання, інструментів і матеріалів на базі навчально-практичного центру за професією «Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва» укладені угоди про науково-виробниче співробітництво із СП «Молочарське», ТОВ «Відродження», ТОВ «Дружба», ТОВ «Родіна», СФГ «Україна» тощо.

Основними формами співпраці ВПУ №75 із соціальними партнерами є: ознайомлення учасників освітнього процесу з діяльністю підприємства, сучасними виробничими технологіями; формування позитивного іміджу професійної освіти; наукове консультування установ, підприємств, організацій з питань сучасних агротехнологій; проведення стажування та підвищення кваліфікації працівників аграрних підприємств, стажування педагогічних працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти; проведення виробничої практики; участь потенційних роботодавців у формуванні змісту професійної освіти, впровадження навчання та оцінювання на основі компетентнісного підходу; оновлення матеріально-технічної бази училища.

НПЦ здійснює:

- стажування педагогічних працівників за професією «Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва» (36 годин);
- навчання за професією «Інструктор з індивідуального навчання водінню» (навчання – 172 години; підвищення кваліфікації – 70 годин).

Протягом всього періоду діяльності НПЦ ВПУ № 75 методичною службою велась робота з поширення освітніх послуг центру та зростання їх ефективності.

За участю НМЦ ПТО відбулись такі заходи на базі НПЦ:

- Майстер-клас «Підготовка трактора Massey Ferguson MF 7624 до польових робіт» для педагогічних працівників закладів П(ПТ)О в рамках стажування».
- Круглий стіл «Перспективи розвитку професійної освіти у Покровському районі», Навчально-практичний семінар на тему «Підготовка сільськогосподарської техніки: трактор Massey Ferguson MF 7624, посівний комплекс ALKOR 7,5, обприскувач самохідний IBIS-3145-24 до польових робіт».
- Надіслані інформаційні листи про діяльність НПЦ до відділів агропромислового розвитку районів Дніпропетровської області.
- Проведений II етап Всеукраїнського конкурсу з професії «Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва».
- Розроблена Робоча програма спеціального курсу «Біологічні системи землеробства» до орієнтовної освітньої програми з професії «Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва».
- Проведено засідання обласної секції для педагогічних працівників з професій сільськогосподарського виробництва за участю НМЦ ПТО у Вінницькій області на тему «Використання можливостей навчальних господарств та навчально-практичних центрів в провадженні елементів дуальної освіти в підготовці кваліфікованих робітників

сільськогосподарської галузі»

- За інформаційного сприяння НМЦ ПТО у квітні 2020 року НПЦ ВПУ № 75 увійшов до переліку центрів що було затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України від 23.04.2020 р. № 544 «Про затвердження Переліку закладів професійної (професійно-технічної) освіти, на базі яких будуть створені навчально-практичні центри за рахунок коштів державного бюджету у 2020 році», виділена субвенція у розмірі 1847,9 тис. грн. на придбання зернозбирального комбайну – однієї з найважливіших сільськогосподарських машин, що здатна виконувати відразу кілька різних операцій, що надасть можливість здійснювати підготовку та перепідготовку за професією «Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва. Категорія В1».

Проблеми діяльності НПЦ:

- недостатній обсяг слухачів;
- недостатній перелік освітніх послуг;
- недостатня матеріально-технічна база (відсутня новітня техніка для підготовки та перепідготовки здобувачів освіти за професією «Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва» категорія В1).

Подальші перспективи діяльності НМЦ ПТО у напрямку сприяння розвитку НПЦ ВПУ № 75.

Для вирішення означених проблем необхідно:

1. Напрацювати Робочу навчальну програму з підготовки за видами робіт за окремими компетенціями:

- принцип роботи нових типів коробок передач (гідрооб'ємних, з гідромуфтою) (трактор колісний Massey Ferguson MF 7624, Обприскувач самохідний);

- сучасні гідророзподільні системи (Трактор колісний Massey Ferguson MF 7624, Посівний комплекс ALKOR 7,5, Обприскувач самохідний);

- основи роботи з самохідним оприскувачем, включаючи норми внесення хімічних речовин;

- техніка внесення хімічних препаратів, роботи з колоїдними розчинами; промивки;

- основи роботи з електронними засобами (GPS навігатори) (Трактор колісний Massey Ferguson MF 7624, Посівний комплекс ALKOR 7,5, Обприскувач самохідний).

2. Здійснювати методичний супровід розширення впровадження освітньої діяльності у сфері професійної (професійно-технічної) освіти за напрямками:

- підвищення кваліфікації за професією «Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва (категорія А2)»;

- підвищення кваліфікації за професією «Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва (категорія В1)».

3. Продовжити практику співпраці з НМЦ ПТО України, що мають досвід роботи з НПЦ, підприємствами та ЗП(ПТ)О по впровадженню дуальної освіти в аграрному напрямку підготовки у форматі міжобласних

вебінарів.

4. Здійснювати системний моніторинг діяльності НПЦ у сфері впровадження елементів дуальної форми освіти та формуванні сучасних компетентностей при підготовці та перепідготовці фахівців з професій сільського господарства.

5. Надавати інформацію в ЗМІ та на сайті НМЦ ПТО про діяльність НПЦ ВПУ № 75.

6. Систематизувати досвід НПЦ та ЗП(ПТ)О області з співпраці з роботодавцями у форматі соціального партнерства.